

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

КАРАНТИН РОСЛИН І АНАЛІЗ ФІТОСАНІТАРНОГО РИЗИКУ

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Захист і карантин рослин	факультет	Агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б. М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Леженіна Ірина Павлівна

Вища освіта – спеціальність біологія

Науковий ступень - кандидат біологічних наук, 03.00.09 – ентомологія

Вчене звання - доцент кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин

Досвід роботи – більше 40 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 20 наукових тематичних публікацій;
- учасниця наукових і науково-практичних конференцій

телефон	0966970142	електронна пошта	iryna57lezhenina@gmail.com	дистанційна підтримка	Додатки Google
---------	------------	------------------	--	-----------------------	----------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування у здобувачів професійних знань та умінь, щодо фітосанітарного законодавства, порядку та методів проведення фітосанітарної експертизи, біології карантинних та інших шкідливих організмів, відсутніх на території країни.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	- володіння методами моніторингу, виявлення й ідентифікації карантинних організмів / практичні завдання, індивідуальні завдання - володіння методами догляду підкарантинних матеріалів / практичні завдання, індивідуальні завдання - володіння базою даних переліку регульованих шкідливих організмів, що відсутні та обмежено розповсюджені в Україні / практичні завдання - володіння знаннями про активні стадії розвитку карантинних організмів, особливості їх біології / практичні завдання, індивідуальні завдання - володіння методами та термінами проведення обстеження полів, розсадників, плодових та лісодекоративних насаджень, складів / практичні завдання
Обсяг і форми контролю	5 кредитів ECTS (150 годин): 36 годин лекції, 36 годин практичні, 78 годин самостійна робота; підсумковий контроль – екзамен.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК11. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання ними фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження СК4. Здатність виявляти, локалізувати і ліквідовувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи СК6. Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів СК9. Здатність організовувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами, діяльність яких пов'язана з користуванням землею, водними об'єктами,	Програмні результати навчання	ПРН 4. Знати і розуміти математику та природничі науки в обсязі, необхідному для професійної діяльності із захисту і карантину рослин. ПРН 9. Ефективно планувати час для отримання прогнозованих результатів діяльності із захисту і карантину рослин ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин. ПРН 11. Дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту і карантину рослин та оперативно реагувати на зміни в законодавстві ПРН 12. Дотримуватися вимог охорони праці
-------------	--	-------------------------------	---

вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог

ПРН14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ВСТУП. ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО КАРАНТИН РОСЛИН». ЗОВНІШНІЙ І ВНУТРІШНІЙ КАРАНТИН РОСЛИН.

Лекція 1	Теоретичні засади карантину рослин. Історія карантину рослин.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Закон про Карантин рослин	Самостійна робота	Основні законодавчі документи: Закон України «Про карантин рослин», Положення про державну службу з карантину рослин, Державні стандарти, постанови, накази Вимоги до імпорتنих і транзитних вантажів Фітосанітарні вимоги до підкарантинного матеріалу. Порядок і правила вивезення та реалізації підкарантинної продукції із зон зараження
Лекція 2	Державна політика у сфері карантину рослин. Міжнародне співробітництво	ПЗ 2			
Лекція 3	Зовнішній карантин рослин. Організація і завдання зовнішнього карантину рослин	ПЗ 3	Організація і завдання зовнішнього карантину рослин		
Лекція 4	Внутрішній карантин рослин. Організація і завдання внутрішнього карантину рослин	ПЗ 4	Організація і завдання внутрішнього карантину рослин		
Лекція 5	Карантин рослин лісових культур	ПЗ 5	Фітосанітарний нагляд та сертифікація лісоматеріалів. Фітосанітарні заходи		

Модуль 2. ДІАГНОСТИКА, БІОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КАРАНТИННИХ ШКІДЛИВИХ ОРГАНІЗМІВ

Лекція 6	Карантинні види комах, обмежено поширені в Україні. Список А2	ПЗ 6	Карантинні види комах, обмежено поширені в Україні. Список А2	Самостійна робота	Шляхи переміщення та розповсюдження карантинних шкідливих організмів. Обмежено поширені карантинні види: комах, хвороби, нематоди, бур'яни. Біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів закритого ґрунту Біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів плодових культур Біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів сховищ. Біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів лісових насаджень. Біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів технічних культур
Лекція 7	Карантинні види нематод, обмежено поширені в Україні. Список А2	ПЗ 7	Карантинні види нематод, обмежено поширені в Україні. Список А2		
Лекція 8	Карантинні види грибних хвороб, обмежено поширених в Україні. Список А2	ПЗ 8	Карантинні види грибних хвороб, обмежено поширених в Україні. Список А2		
Лекція 9	Карантинні види бактеріальних та вірусних хвороб, обмежено поширених в Україні. Список А2		Карантинні види бактеріальних та вірусних хвороб, обмежено поширених в Україні. Список А2		
Лекція 10	Карантинні види бур'янів, обмежено поширених в Україні. Список А2	ПЗ 10	Карантинні види бур'янів, обмежено поширених в Україні. Список А2		
Лекція 11	Регульовані некарантинні шкідливі комах	ПЗ 11	Регульовані некарантинні шкідливі комах		
Лекція 12	Регульовані некарантинні види нематод і рослин	ПЗ 12	Регульовані некарантинні види нематод і рослин		
Лекція 13	Регульовані некарантинні види бактеріальних хвороб	ПЗ 13	Регульовані некарантинні види бактеріальних хвороб		

Лекція 14	Регульовані некарантинні види вірусних хвороб	ПЗ 14	Регульовані некарантинні види вірусних хвороб	
Лекція 15	Карантинні види комах, які мають перехідний статус або виявлені окремими осередками	ПЗ 15	Карантинні види комах, які мають перехідний статус або виявлені окремими осередками	
МОДУЛЬ 3. МЕТОДИ ВІДБОРУ ПРОБ У ПРОЦЕСІ КАРАНТИННОГО ОГЛЯДУ ТА ЕКСПЕРТИЗИ				
Лекція 16	Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи. Ентомологічна експертиза	ПЗ 16	Ентомологічна експертиза	Самостійна робота
Лекція 17	Фітопатологічна експертиза	ПЗ 17	Фітопатологічна експертиза	
Лекція 18	Гебрологічна експертиза. Фітогельмінтологічна експертиза	ПЗ 18	Гебрологічна експертиза. Фітогельмінтологічна експертиза	
Проведення обстежень плодових насаджень. Проведення обстежень оранжерей, тепличних господарств. Обстеження лісу, лісових порід, лісоматеріалів. Використання феромонних пасток та харчових принад. Обстеження сховищ, посівів зернових, зернобобових, картоплі, технічних культур.				

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	- Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів): навч. посіб. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, І. В. Забродіна, Л. В. Жукова. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ФОП Бровін О. В., 2021. 460 с. - Карантинні хвороби рослин: підручник / В. М. Родігін, Ф. М. Марютін, І. Д. Устінов та ін. Харків: ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2002. 360 с. - Ілюстрований довідник регульованих шкідливих організмів в Україні / [О. В. Башинська, Н. А. Константинова, Л. А. Пилипенко та ін.]. Київ: Урожай, 2009. 249 с. - Красиловець Ю. Г. Наукові основи фітосанітарної безпеки польових культур. Харків: Магда LTD, 2010. 416 с. - Мешкова В. Л. Ясенова смарагдова златка – новий прибулець на наших теренах. <i>Лісовий вісник</i>. 2019. № 6. С. 8–11. - Стратегія і тактика захисту рослин. Т. 1. Стратегія / В. П. Федоренко, Л. І. Бублик, Н. О. Козуб та ін.; за ред. В. П. Федоренка. Київ: Альфа-стевія, 2012. 500 с. - Устінов І. Д. Мовчан О. М. Кудіна Ж. Д. Карантин рослин. Ч. 1. Карантинні шкідники. Київ: Іріс, 1995. 416 с. - Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів в міжнародній торгівлі. <i>Секретаріат Міжнародної конвенції із захисту рослин; Міжнародні стандарти з фітосанітарного захисту</i>. Рим: ФАО, 2006. № 1. 19 с. - EPPO Global Database: URL: https://gd.eppo.int/	Методичне забезпечення	- Карантин рослин лісових культур: рекомендації до вивчення дисципліни / розроб. Є. М. Білецький, С. В. Станкевич, І. В. Забродіна; ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2016. 16 с. - Карантин рослин. Методи гербологічної експертизи підкарантинних матеріалів: ДСТУ 4009–2001. [Чинний від 2001-10-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2001. - Карантин рослин. Методи ентомологічної експертизи продуктів запасу: ДСТУ 3354–96. [Чинний від 1997-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2001. - Карантин рослин. Методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів: ДСТУ 4180–2003. [Чинний від 2004-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2001. - Про карантин рослин: Закон України від 19 січня 2006 р. № 3369-IV зі змінами. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. № 19–20. 167 с. - Продукція сільськогосподарська рослинна. Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи: ДСТУ 3355–96. [Чинний від 1997-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 1997. - Станкевич С. В. Назви карантинних шкідливих організмів Харків: ХНАУ, 2016. 18 с. - Карантин рослин: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форми навчання спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» / укладач: І. П. Леженіна; ДБТУ. Харків : [б. в.], 2024. 47 с.
------------	---	------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилення на положення)

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.